

طرح اصلاح قانون صدور چک (اعاده شده از شورای نگهبان)

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۷/۰۸/۱۵)	نظرات شورا (۱۳۹۷/۰۶/۰۷) و (۱۳۹۷/۰۷/۱۴)	متن مصوبه (۱۳۹۷/۰۵/۲۳)
<p>در ماده (۴) ناظر به الحاق ماده (۵) مکرر به قانون، بند (ب) به صورت زیر اصلاح می گردد:</p> <p><u>ب_ مسدود کردن وجوه کلیه حسابها و کارتهای بانکی و هر مبلغ متعلق به صادرکننده که تحت هر عنوان نزد بانک یا مؤسسه اعتباری دارد به میزان کسری مبلغ چک به ترتیب اعلامی از سوی بانک مرکزی؛</u></p> <p>xxx</p>	<p>۱_ در ماده ۴ موضوع الحاق ماده ۵ مکرر، عموم بند (ب) و تبصره ۲ آن، نسبت به حسابی که ملک شخص صاحب حساب نباشد و یا اینکه صاحب حساب اذن در تأدیه نداشته باشد، خلاف موازین شرع شناخته شد.</p>	<p>ماده ۴_ متن زیر به عنوان ماده (۵) مکرر به قانون الحاق می شود:</p> <p>ماده ۵ مکرر_ ... الف_ ...</p> <p>ب_ مسدود کردن کلیه حسابها و کارتهای بانکی و هر مبلغی که صادرکننده تحت هر عنوان نزد بانک یا مؤسسه اعتباری دارد به میزان کسری مبلغ چک به ترتیب اعلامی از سوی بانک مرکزی؛</p> <p>تبصره ۲_ در صورتی که چک به وکالت یا نمایندگی از طرف صاحب حساب اعم از شخص حقیقی یا حقوقی صادر شود، اقدامات موضوع این ماده علاوه بر صاحب حساب، در مورد وکیل یا نماینده نیز اعمال می شود. مگر اینکه در مرجع قضائی صالح اثبات نماید عدم پرداخت مستند به عمل صاحب حساب یا وکیل یا نماینده بعدی او است. بانکها مکلفند به هنگام صدور گواهینامه عدم پرداخت، در صورتی که چک به نمایندگی صادر شده باشد، مشخصات نماینده را نیز در گواهینامه مذکور درج نمایند.</p>
<p>xxx</p>	<p>۲_ در ماده ۵ موضوع اصلاح ماده ۶، تبصره ۲، مبنیاً بر ایراد بند قبل اشکال دارد.</p>	<p>ماده ۶_ تبصره ۲_ به منظور کاهش تقاضا برای دریافت دسته چک و رفع نیاز اشخاص به ابزار پرداخت وعده دار، بانک مرکزی مکلف است ظرف مدت یکسال پس از لازم الاجراء شدن این قانون، ضوابط و زیرساخت خدمات برداشت مستقیم را به صورت چک موردی برای اشخاصی که دسته چک ندارند، به صورت یکپارچه در نظام بانکی تدوین و راه اندازی نماید تا بدون نیاز به اعتبارسنجی، رتبه بندی اعتباری و استفاده از دسته چک، امکان برداشت از حساب این اشخاص برای ذی نفعان معین فراهم شود. در صورت عدم موجودی کافی برای پرداخت چک موردی، صاحب حساب تا زمان پرداخت دین، مشمول موارد مندرج در بندهای (الف) تا (د) ماده (۵) مکرر این قانون و نیز محرومیت از دریافت دسته چک، صدور چک جدید و استفاده از چک موردی می باشد.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۷/۰۸/۱۵)	نظرات شورا (۱۳۹۷/۰۶/۰۷) و (۱۳۹۷/۰۷/۱۴)	متن مصوبه (۱۳۹۷/۰۵/۲۳)
<p>در ماده (۸) ناظر به الحاق ماده (۲۱) مکرر به قانون، تبصره (۱) به صورت زیر اصلاح می‌گردد:</p> <p>تبصره ۱- <u>در مورد چکهایی که پس از گذشت دو سال از لازم‌الاجراء شدن این قانون صادر می‌شوند، تسویه چک صرفاً در سامانه تسویه چک (چکاوک) طبق مبلغ و تاریخ مندرج در سامانه و وجه دارنده نهائی چک بر اساس استعمال از سامانه صیاد انجام خواهد شد و در وجه دارنده نهائی چک بر اساس استعمال از سامانه صیاد ثبت نشده باشد، مشمول این قانون نبوده و بانکها مکلفند از پرداخت وجه آنها خودداری نمایند. همچنین صدور و پشت‌نویسی چک در وجه حامل ممنوع است و ثبت انتقال چک در سامانه صیاد جایگزین پشت‌نویسی چک خواهد بود.</u></p>	<p>۳- در ماده ۸ موضوع الحاق ماده ۲۱، تبصره ۱، نسبت به حق دارنده نهایی چک که با عذر موجه پس از دو سال مقرر در این قانون مراجعه نکرده است از جهت تعیین تکلیف ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.</p>	<p>ماده ۸- متن زیر و تبصره‌های آن به عنوان ماده (۲۱) مکرر به قانون الحاق می‌شود:</p> <p>ماده ۲۱ مکرر- ...</p> <p>تبصره ۱- پس از گذشت دو سال از لازم‌الاجراء شدن این قانون، تسویه چک صرفاً در سامانه تسویه چک (چکاوک) طبق مبلغ و تاریخ مندرج در سامانه و وجه مالک نهائی چک بر اساس استعمال از سامانه صیاد انجام خواهد شد و چکهایی که مالکیت آنها در سامانه صیاد ثبت نشده باشد، مشمول این قانون نبوده و بانکها مکلفند از پرداخت وجه آنها خودداری نمایند. همچنین صدور و پشت‌نویسی چک در وجه حامل ممنوع است و ثبت انتقال چک در سامانه صیاد جایگزین پشت‌نویسی چک خواهد بود.</p>
<p>در ماده (۲۳) موضوع ماده (۹) عبارت «<u>خسارت تأخیر تأدیه</u>» حذف می‌گردد.</p> <p>در سطر آخر فراز دوم بند (ج) ماده (۲۳) موضوع ماده (۹) عبارت «<u>مبالغ مذکور</u>» جایگزین عبارت «<u>مبلغ چک</u>» می‌شود.</p>	<p>۹- در ماده ۹ موضوع اصلاح ماده ۲۳، مطالبه خسارت تأخیر تأدیه بدون وجود شرط شرعی، خلاف موازین شرع شناخته شد.</p> <p>ضمناً به پیوست متن مورد پذیرش فقهاء معظم شورای نگهبان در این خصوص ارسال می‌گردد.</p>	<p>ماده ۹- متن زیر جایگزین ماده (۲۳) قانون می‌گردد:</p> <p>ماده ۲۳- دارنده چک می‌تواند با ارائه گواهینامه عدم پرداخت، از دادگاه صالح صدور اجرائیه نسبت به کسری مبلغ چک، خسارت تأخیر تأدیه و حق‌الوکاله وکیل طبق تعرفه قانونی را درخواست نماید. دادگاه مکلف است در صورت وجود شرایط زیر حسب مورد علیه صاحب حساب، صادرکننده یا هر دو اجرائیه صادر نماید:</p> <p>ج- گواهینامه عدم پرداخت به دلیل دستور عدم پرداخت طبق ماده (۱۴) این قانون و تبصره‌های آن صادر نشده باشد؛</p> <p>صادرکننده مکلف است ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ اجرائیه، بدهی خود را بپردازد، یا با موافقت دارنده چک ترتیبی برای پرداخت آن بدهد یا مالی معرفی کند که اجرای حکم را میسر کند؛ در غیر این صورت حسب درخواست دارنده، اجرای احکام دادگستری، اجرائیه را طبق «قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۹۴/۳/۲۳» به مورد اجراء گذاشته و نسبت به استیفای مبلغ چک اقدام می‌نماید.</p>